

**RAPORTUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE
UMANĂ 2009-2010
„SCHIMBĂRILE
CLIMATICE ÎN
REPUBLICA MOLDOVA:
IMPACTUL SOCIO-
ECONOMIC ȘI
OPȚIUNILE DE
POLITICI PENTRU
ADAPTARE”**

**PROGRAMUL
NAȚIUNILOR UNITE
PENTRU DEZVOLTARE
(PNUD) ÎN MOLDOVA**

Contacte:

Nadja Vettters
Manager de Portofoliu
nadja.vettters@undp.org

Ludmila Tiganu
Specialist în
comunicare
ludmila.tiganu@undp.org

Str. 31 August 1989, 131
Chișinău, MD-2012
Republica Moldova
Tel.: (373 22) 220 045
Fax: (373 22) 220 041

Raportul Național de
Dezvoltare Umană 2009-
2010 va putea fi accesat,
în limbile română și
engleză, pe pagina Web:
www.undp.md

Raportul Național de Dezvoltare Umană 2009-2010: Resursele de apă în Moldova în viitor ori prea multe, ori prea puține – inundații, secete

Chișinău, 8 decembrie 2009 — Este posibil ca, în viitor, Moldova să aibă tot mai des surplusuri de apă, sub formă de inundații, și, totodată, să se confrunte cu o lipsă de resurse acvatice, ca urmare a secetelor sezoniere, provocate de schimbările climatice, afirmă Raportul Național de Dezvoltare Umană 2009-2010, lansat la Chișinău, în cadrul unui eveniment public.

Raportul Național de Dezvoltare Umană, intitulat „Schimbările Climatice în Republica Moldova: Impactul socio-economic și opțiunile de politici pentru adaptare”, analizează efectele variabilității temperaturilor și fenomenelor climatice extreme asupra unor domenii vitale pentru dezvoltarea umană și creșterea economică în Moldova, precum ecosistemele, sectoarele agricol și energetic, infrastructura transporturilor și sănătatea, cercetând, în același timp, impactul potențial al schimbărilor climatice asupra disponibilității resurselor de apă.

Perspectiva pe care o conturează Raportul Național de Dezvoltare Umană 2009-2010 asupra cantității și calității apei în viitor în Republica Moldova este una îngrijorătoare, iată de ce este necesară realizarea mai multor **măsuri de adaptare** la schimbările climatice. Vestea negativă este că, potrivit estimărilor, resursele disponibile de apă de suprafață se vor diminua în Moldova cu 16-20% către anul 2020, ceea ce va reprezenta o barieră pe calea dezvoltării umane în țară. Totodată, vestea bună este că, în ritmul actual de utilizare a apei, epuizarea resurselor de apă nu va avea loc cel puțin până la sfârșitul secolului 21. Totuși, cercetătorii care au realizat acest Raport, elaborat la comanda Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Moldova, atenționează că viitorul rezervă țării „o combinație a abundenței pe termen scurt a apei cu un deficit de apă pe termen mai lung”.

„Unele dintre consecințele schimbărilor climatice – frecvența sporită și intensitatea mai mare a calamităților naturale – este deja resimțită. Pentru Republica Moldova, aceasta a însemnat mai recent seceta dezastruoasă din anul 2007 și inundațiile devastatoare din 2008. Realitatea este că, deși toate țările sunt și vor fi afectate de schimbările climatice, statele în curs de dezvoltare vor suferi cel mai mult”, afirmă, în *Cuvântul înainte* la Raportul Național de Dezvoltare Umană, Kaarina Immonen, Reprezentantul Permanent PNUD și Coordonatorul Rezident ONU în Moldova. „Schimbările climatice prezintă un pericol serios pentru realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, pe care și le-a asumat Republica Moldova”, subliniază oficialul Națiunilor Unite.

Lansarea, la Chișinău, Raportului Național de Dezvoltare Umană 2009-2010, intitulat „Schimbările Climatice în Republica Moldova: Impactul socio-economic și opțiunile de politici pentru adaptare”, se înscrie pe agenda globală a eforturilor asociate Conferinței Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice (COP 15), de la 7-18 decembrie 2009, de la Copenhaga.

Raportul Național, realizat de experți din Moldova și din străinătate, care au beneficiat de expertiză internațională, atenționează că în viitorul apropiat circa jumătate din teritoriul țării, populația ei și potențialul economic se vor confrunta cu riscul deficitului de apă. Iată de ce vor fi necesare investiții serioase pentru distribuirea egală a apei disponibile; în caz contrar, dezvoltarea umană în multe regiuni ale Republicii Moldova va fi amenințată.

În răspunsul țării la impacturile schimbărilor climatice, inclusiv asupra resurselor de apă, cuvântul-cheie este **adaptare**. Mai întâi, pentru ca acțiunile de adaptare să fie potrivite, responsabilii de politici trebuie să realizeze o analiză cost-beneficiu a măsurilor posibile și a lipsei de intervenție.

„Statul nostru are o sarcină ambițioasă de elaborare a Strategiei Naționale de Adaptare la Schimbările Climatice și noi credem ca analiza științifică multilaterală și proiecțiile schimbării climei prezentate în Raportul Național vor constitui o bază solidă pentru elaborarea Strategiei”, afirmă Ministrul Mediului, Gheorghe Șalaru.

Recomandările de prioritate înaltă din capitolul „Schimbările Climatice și resursele de apă” vizează, inclusiv:

- Includerea în planificarea națională și regională a aspectelor de vulnerabilitate a economiei și comunităților în ceea ce privește aprovizionarea cu apă
- Elaborarea scenariilor de folosire a apei în condiții de secetă gravă și deficit de apă, cu ierarhizarea priorităților de utilizare a apei
- Crearea unor rezerve strategice de apă
- Ajustarea sistemelor de aprovizionare cu apă la necesitățile curente ale economiei naționale cu scopul diminuării pierderilor de apă în rețeaua de transportare și în dispozitivele de irigare

* * *

DESPRE RAPORTUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE UMANĂ. Raportul Național de Dezvoltare Umană în Moldova 2009-2010, intitulat „Schimbările Climatice în Republica Moldova: Impactul socio-economic și opțiunile de politici pentru adaptare”, comandat de PNUD, este adresat responsabililor de politici de nivel național, regional și local, societății civile și sectorului academic, donatorilor și agențiilor care oferă asistență tehnică, precum și publicului general. Raportul evidențiază importanța modificării comportamentelor individuale pentru susținerea agendei naționale în domeniul schimbărilor climatice, care nu necesită cheltuieli majore.

DESPRE INDICELE DEZVOLTĂRII UMANE. Raportul Național de Dezvoltare Umană în Moldova 2009-2010 include, de asemenea, Indicele Dezvoltării Umane (IDU). IDU reprezintă un rezumat al indicatorilor bunăstării oamenilor, combinând câteva dimensiuni ale dezvoltării umane: **o viață lungă și sănătoasă** (măsurată prin speranța de viață la naștere), **un nivel bun de educație** (măsurat prin rata științei de carte la adulți, combinată cu rata totală a înrolării în învățământul primar, secundar și terțiar) și **condiții de trai decent** (măsurate prin Produsul Intern Brut pe cap de locuitor).

În prezent, Indicele Dezvoltării Umane în Moldova este egal cu 0,733. Indicele Dezvoltării Umane în Moldova, inclus în Raportul Global al Dezvoltării Umane 2009, prezentat în octombrie 2009, care reflecta anul 2007, situa Republica Moldova pe locul 117 dintr-un total de 182 de țări, pentru care au fost făcute calcule.

DESPRE PNUD: PNUD este rețeaua globală de dezvoltare a Națiunilor Unite, care pledează pentru schimbare și conectează țări la cunoștințe, experiență și resurse care să ajute oamenii să-și construiască o viață mai bună. PNUD este prezent în 166 de țări, lucrând împreună cu acestea la identificarea propriilor soluții legate de provocările dezvoltării naționale și globale. În timp ce țările își dezvoltă capacitățile locale, ele beneficiază de experiența experților PNUD și partenerilor săi. Pentru mai multe informații, Vă rugăm să vizitați: www.undp.md și www.undp.org